

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 168.

V Ljubljani, v torek 27. julija 1886.

Letnik XIV.

Nasledki carinske vojne.

Ko so pred dvema ali tremi meseci med našo državo in rumunsko kraljevino prenehala pogajanja o trgovski pogodbi, se je mnogo govorilo in ugibalo o nasledkih. V obče se je mislilo, da Avstriji to ne bo nič ali vsaj malo škodovalo, a Rumunija, da bo prisiljena podati se in prositi milosti, da se sklene nova trgovinska pogodba.

Ali vsi oni ki so tako mislili, so se zelo motili, kajti poročila konzulov iz znamenitejših mest sosedne države glasijo se ravno nasprotno. Konzulat iz Jassy-ja javlja, da je v mesecu juniju avstrijskega blaga prišlo le za kakih šestnajst tisoč frankov. Konzulat iz Tulče pa sporoča, da se meseca junija sploh ničesar ni tje pripeljalo iz Avstro-Ogerske. Ravno tako se tudi malo ali nič ne uvaževa iz Rumunije v Avstrijo, na angleških in francoskih ladjah pa se mnogo žita in volne izvažava na Grško in v Italijo. Nadalje sporoča konzulat iz Tulče, da se mnogo tamošnjih trgovcev obrača na francoske trgovske tvrdke, ktere potem pošiljajo v Rumunijo veliko blaga, ki je bolj po ceni in boljše kakor ono iz Avstrije in Nemčije. Vsa sporočila pa za gotovo trdijo, da Francija, Anglija in Nemčija med seboj tekmujejo za prisvojitvev rumunskih tržišč; akoravno Avstrija in Rumunija sklenete novo pogodbo, si avstrijska obrtnost veudar ne bo mogla zopet pridobiti tal, s kterih se je tako z-lepo umaknila. Tako je toraj skoraj gotovo za dolgo zgubljeno rumunsko tržišče, kar je velik vdarec našemu izvozu, gospodarstveni in davčni moči. Angleški, francoski in nemški agenti preplavljajo Rumunijo, ponujajo povsod svoje blago in skušajo skleniti poslovne zveze. Konzulati pa omenjajo še neke druge važne zadeve. V Rumuniji povsod živo čutijo potrebo in delajo na to, da se kraljevina postavi na lastne noge ter se osvobodi tuje nadvlade v gospodarskem oziru. Postavljajo se v raznih mestih, deloma z domačim, deloma s tujim kapitalom tovarne, posebno take, ki bodo izdelovale obrtne izdelke, kterih se mnogo potrebuje in uvaževa. Tako bo carinska vojska morabit pripomogla tu k temu, da bodo Rumunci na-

peli vse svoje moči, da se vsaj deloma osvobodé od inozemstva. Za takov sad pa se Rumunija že sme boriti in tudi žrtve nakladati svojemu gospodarstvu.

Kaj pa Avstrija? Mi smo že poprej, pravi „Obzor“, izrekli bojazen, da bo de za monarhijo slabše, kakor za njeno malo sosedo. Kam bo de sedaj spravljala obilico svojih obrtnih izdelkov, ktere je poprej kupovala Rumunija? Na Nemško, Francosko ali v Italijo? Ne, ker te so napredneje ali pa ravno tako napredne. Res se je ogerska pšenica, repica, koruza in živina oprostila neprilicnega tekmeča, ali to bo de težko kaj pomagalo, ker Cislajtani je Rusija s svojim ogromnim in razmerno cenejim pridelkom žita prav blizu, a nektere ogerske železnice in parobrodna društva imela bo de zdatno večji letni primanjkljaj, ker bo de promet mnogo manjši in vsled tega bo de se morala povišati državna podpora za upravne stroške in za amortizacijo glavnice. Odpoved trgovske pogodbe škoduje izvozu in gospodarstvu ter iz zanesljivega in udanega sosedu na meji napravila si je Avstrija nezanesljivega, kteri ji pri reševanju važnih vprašanj postane lahko nevaren.

Ta boj majhne države proti veliki je za vsakega prav podučljiv. Iz njega razvidimo tolikokrat naglašeno resnico, da so v življenju narodov gospodarska vprašanja odločilna, ker od njih odvisi vse naše delovanje v kulturnem in družih ozirih in tudi obstoj države.

Zato lahko razumemo, da vsaki narod, ki hoče samostalen biti in se hoče razvijati na narodni podlagi, najprej skrbi in gleda, da gospodarstvo svoje zemlje sam oskrbuje. Oskrbniki skrbé za-se, a za druge ne, ker pravi se, da je vsak sam sebi najbližnji!

Nasproti pa se mora tudi pripoznati, da mnogokrat velikih viharjev ter za deset- da, stoletja odločilnih učinkov je bolj kriva politika, kakor gospodarstvene stvari. In zelo tako je bilo pri carinski vojski. V Avstriji namreč, oziroma pod ogersko krono, živi mnogo Rumuncév, ki so tudi sosedje kraljestva Rumunjskega. Bili so že prepri zaradi meje, a tu Avstrije ne zadeva krivda; drugače pa je v narodnih rečéh.

Madjar je povsod nestrpen sebičnež, poln velikostne domišljije (blodnje). Kakor narodnost zatira pri Slovakah, Srbih, Sasih, tako tudi pri Rumuncih. Ne bomo popisovali madjarskega postopanja v tej reči, ker mislimo, da je našim bralcem znano, a rečemo le, da bilo je in je še neobzirno, kakor povsod. In od tod izhaja politična zamrza in nagajanje pri pogajanju carinske pogodbe. Bila je tu več Rumunija kriva, kakor Avstrija, ker prav trmoglavno brez vsega prijenjanja se je svojih predlogov držala, Avstrija pa naj bi bila povsod prijenjala, kar se vé, da ni mogla in ni hotla, že tudi ne v oziru velevlasti in pritlikovca.

A kakor vse kaže, bodo nasledki carinskega prepira in razdvoja žalostni za Avstrijo in Rumunijo; ali ti poslednji se saj tolažijo, da so premagali s svojo trmoglavostjo.

Za Avstrijce je pa to nov žalosten izgled, kam nas bo de še pritirala madjarska neobzirna in ohola velikostna blodnja. V Rumuncih imamo sedaj že sovražnika; nič boljše ni v Srbiji, čeravno se minister Garašanin in kralj Milan še na Avstrijo ozirata, a Srbi so nam še sovražnejši, kakor Rumunci; naj se le vlada spremeni, se bo de takoj očitno pokazalo. Bolgari imajo že tudi nekoliko zamrze zaradi lanskega avstrijskega postopanja v zadevah znane srbsko-bolgarske vojske. In mislite li, da so Avstrijci Bošnjakom k sreči priraščeni? Kdo si upa to zatrdovati? Kdor hoče, mi ne. Tako postane nam sovražen ves Balkan po krivdi Madjarov. Oj madjarska oholost in velikostna dozdeva, ti pripraviš sebe in Avstrijo prav na kraj propada.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. julija.

Notranje dežele.

V Galiciji so se *Poljaki*, oziroma njihovi listi, jeli prav dobro sekati. Že tako daleč je prišlo v medsobojni slepi strasti, da je „Gaz. Narodowa“

LISTEK.

S čim se ljudje živé.

(Poslovenil iz ruskega J. Steklasa.)

IV.

Na to reče:

„Da je to dober človek, toraj ne bi bil gol; saj nima niti košulje; da si mi vsaj povedal, kje si našel tega ptiča!“

„Kaj ti nisem povedal? Ko sem prišel do cerkvice, sedel je tu človek, do čistega slečen in ozebel, a zdaj ni treba, da bi mogel tako gol tukaj sedeti. Da me ni Bog k njemu pripeljal, bi bil zmrznil. Tako sem ga pa vzdignil, oblekel in pripeljal semkaj s seboj. A zdaj se žena ne jezi, da se ne pregrešiš, ker tudi mi moramo enkrat umreti.“

Spet se je hotla žena razjeziti, ali ko pogleda tujca, zamolči. Kakor se je bil tujec na kraj klopi vsedel, tako je sedel vedno nepremično, držal roke na kolenih, glavo nagnil na prsa in gledal zamišljeno v tla.

Zdaj se oglasi zopet mož: „Žena, kaj ti nimaš Boga?“ Ko je žena zaslišala te besede, pogleda še enkrat tujca pa postane precej bolj volje; vsa jeza jo je pustila. Ona stopi k peči, vzame iz nje večerjo, postavi skledo na mizo, vlije v njo juhe, ter dene poslednji hlebec na mizo in priredi žlice in nôže.

„No, samo jehta v imenu Božjem!“ reče jima blago.

Čevljar je nudil tujcu: „Daj bratec, zagrabi pošteno!“

Čevljar odreže kruha, nadrobi ga v juho in začne jesti. Tudi žena se vsede k mizi, pogleduje tujca ter se jej smili. Kar postane tudi tujec prijazen ter ni nič več zamišljeno gledal pred se. Zdaj povzdigne oči, pogleda ženo ter se nasmeji.

Tako sta večerjala; potem je gospodinja pospravila mizo in vprašala tujca: „A odkod si ti?“

„Nisem od tukaj.“

„Tako, pa kako si prišel semkaj?“

„To ne smem povedati.“

„Kdo te je tako oropal?“

„Bog me je kaznoval.“

„Pa si tako nag ležal?“

„Da, tako sem ležal in prezebal, dokler se me ni tvoj mož usmilil, pa me s svojo sukno ogrnil ter s seboj semkaj pripeljal. — Ti si me pa nahranila in napojila, zato naj te Bog blagoslovi.“

Žena vstane, vzame košuljo, ki jo je bila ravnokar zašila in jo podá tujcu; potem prinese še hlače in mu jih podá, rekoč: „Vidim, da nimaš košulje, pa obleci to le in sedi k peči, da se ugřeješ.“

Tujec obleče košuljo in leže kraj peči, da zaspi. Med tem se vleže tudi žena v svojo posteljo, ali ni mogla na noben način zaspati. Sedaj se še le domisli, da nima za drugi dan nič kruha, da je košuljo in hlače dala tujcu, in to jo je bolelo; ali ko se je spomnila, kako se je prijazno nasmejla, tedaj se je razveselila v srečo svojem. Dolgo ni mogla zaspati, in tudi njen mož ni spal, zatoraj reče: „Mož!“

„Kaj je?“

„Danes smo pojedli zadnji hlebec. Jaz ne vem, kaj bo jutri; morala bodem pri sosedu Malangi posoditi en hlebec.“

„Kaj, preživeli in nasitili se bomo že kako.“

Žena je molčala, razmišljala o tujcu, da ga morajo zastoj braniti, pa konečno zaspi tudi ona.

državnim poslancem očitala, da niso avstrijska stranka, toraj, da jim manjka pravega domoljubja. Za to sramotno sumničenje vzela sta jo pa kar h krati dva lista v roke, konservativni „Czas“ in pa „Przeglad“. Posebno poslednji jo je dobro okesal in njeno nesramno pisačenje brez taktičnosti imenoval. „P.“ pravi: „G. N.“ prav dobro vé, da naši državni poslanci svojih idealov nimajo zunaj Avstrije, na ktere bi se željno ozirali, temveč da v državnem zboru zastopajo pokrajino, ki leži pod žezlom Nj. Veličanstva cesarja Franca Josipa, kteremu je ves čas zvesto in verno vdana za obilno naklonjenost, s katero jo vedno odlikuje. Kolikrat je „G. N.“ že sama povdarjala, da je cesar Franc Josip edini vladar, ki je našemu narodu pravičen in nam popolnoma zaupa. Povsod nas stiskajo in preganjajo, le v Avstriji imamo svoje pravice in ravnopravnost. Le v Avstriji mogoče nam je posvetovati se o naši osodi in nam primerne postaviti sklepati ter skupno z drugimi narodi na blagor države delati. Vse to delamo pa kakor Poljaki in avstrijski podaniki in naša stranka je strogo avstrijska. Geslo našega deželnege zboru, kakor tudi naših državnih poslancev je bilo in ostane: „K tebi o presviti vladar se zatekamo in se bomo tudi še nadalje zatekali!“ Dobro jo je povedal „Przeglad“.

O volitvah v občini Trogirski v *Dalmaciji* pišejo „Narodni Listi“: „Slednjič se je c. kr. vlada vendar zbudila pri silnih nepostavnostih, ki so se godile pri zborih te občine, dokler so jo vodili Italijani, ter je imenovala komisarja, da vodi volitve, ktere je prej v rokah imel glasoviti Fanfonija. Če tudi kasno, nastopila je vlada vendar pot pravice in postavnosti. Varovala je svoj vpliv pri volitvah in tudi narodu dala priliko, da vrši slobodno svoje pravo in se tako opravi svojih starih neprijateljev in laških krvopivcev.“

Novi vladni aparat v *Zagrebu*, ki je ravnokar osnovan, bode posebno imel opraviti pri volitvah, ki imajo biti prihodnje leto. Svoje poslovanje bo začel 1. septembra t. l. Minulo bode pa še kaj mnogo časa, predno se izlije bogat blagoslov, kteri ima priti po uradnih prerokovanjih med hrvatsko ljudstvo. Ako pa gledamo nadžupane, podžupane in njihov pomožnih osebje, vendar ne zapazimo kake posebne sposobnosti za vladno upravo; drugače, ako se jim njih pritiskanje pri volitvah v zaslužno šteje, kakor n. pr. pri podžupanu Karlovskem, Kovačeviću, ki je zaradi tega postal nadžupan Zagrebski. Pa tudi kar se tiče izbora podžupanov, je to marsikoga osupnilo; stare in zaslužne može so preskočili, da so mladini prostor naredili, ki si bodo morali skušnjo še le pridobiti, a to pri tistih, ki so bili odstranjeni. Kar pa se tiče novo imenovanega Zagrebskega nadžupana, Kovačevića, je znano, kako se je izrazil o škandalu, ki ga je včiniel Kiepach. Reči se mora, da so vsi verni močno razžaljeni. Še bolj, kakor pa zavoljo Kiepacha in njegovega dejanja, ktero je brzkone v pijanosti včiniel, zaradi samoplačnosti nadžupanove, kteremu je to malenkost, ako se ljudstvo tako pohujšuje. Iz njegovega zgovora se pa tudi vidi, da je kraljevski oblasti nek odvetnik S. na razpolaganje, da izpeljuje vsakovrstne nepostavnosti. Kaj takega pa tako velik činovnik sam prizna. Je li to smešno ali žalostno?!

O novem Budapeštanskem vojnem zapovedniku *grofu Pejačeviću* madjarski listi jako ugodno pišejo. Tu naj omenim le nekaj vrstic iz „P. N.“ Omenjeni list piše: Grof Nikolaj Pejačević pride na dedšino barona Edelsheima. Sočutje, s kterim smo spremili poslovljajočega se Edelsheima v pokoj, se nikakor še ne bo sprevrglo v sovraštvo ali nestrpljivost proti grofu Pejačeviću, ki se do sedaj še ni nikdar proti svoji domovini pregrešil. Za to ga ni pa tudi moža pod krono sv. Štefana, da bi mu ne bil že sedaj kolikor toliko naklonjen. Grof Pejačević je kavalir, ogerski magnat, govori dobro madjarski, je izvrsten vojak in pri kralju „persona

grata“ — kaj ne da lepe lastnosti in koliko jih je! Vse od prve do poslednje ga le priporočajo. Če mož ob enem s kako politično mislijo pride in kakošna je tista, se bo pa še le kasneje pokazalo, kako se bo namreč obnašal nasproti ogerski vladi in madjarskim oblastinjam. To edino določilo bo tudi razmerje, ktero bo nastalo v bodočnosti med grofom in kraljevino. Že danes pa mu lahko povemo, da ne bo nikakih predsodkov našel, če prav nam je Janski take homatije napravil. — Kaj pa, ko bi bile homatije na ogerski strani.

Madjarski dijaki se spominjajo dijakov na vseučiliščih v Zagrebu in slušateljev po vsih pravnih akademijah; kaj pravite v čem? Nekako 50 dijakov se je zbralo v soboto v neki Peštanski kavarni, da bi se bili pogovorili zaradi vdeležitve pri namerovanem ljudskem shodu 1. avgusta. Iz kavarne jih je policija izgnala in zbrali so se potem v dvoru vseučilišnega poslopja. Tam so volili predsedništvo in kar k njemu pripada. Tam so tudi sklenili povabiti vseučilišnike iz Budimpešte, Kološvara in — Zagreba. Povabili so jih, da naj se obilno vdeležijo ljudskega shoda in naj izrazijo opravičeno (!) nevoljo (!) naroda. To vse pové „Pester Lloyd“ naredi piko in — molči. Kaj pravite, zakaj neki dijakom gré? Na ljudskem zboru 1. avgusta hočejo osnovati najvišje sodišče, ter soditi zadnje spremene pri vojaštvu: vpokojenje Edelsheim-Gyulay-a, imenovanje Pejačevića in Jansky-ja; židovski list „Pester Lloyd“ pa nima niti ene grajalne besede za tako postopanje. Zakaj ne: mar li nima poguma, ali je z dijaki istih misli? Tudi prav; naj se le dopuščajo nezrelim mlakobradcem taki izgredi, potem bode vlada kmalo vidila, kam jo pritirajo oholi mladiči. Izgledov imamo dovolj, da se z nevednostjo ni treba izgovarjati.

Vnanje države.

Odkar na *Pruskem* katoliki nekoliko ložje diha, pa protestante toliko huja nevošljivost vjeda. „Protestanten-Verein“ zopet in zopet kliče na boj zoper „papiste“, tako, da mu že odgovarja „Nordd. Allgem. Ztg.“ ter pravi: „Protestanten-Verein“ se spodtika nad spravo (cerkveno-politično novelo) in prav trpko kritikuje papeštvo; na podlagi tega zbuja protestantskega duha, naj se sam varuje, ker mu je država varstvo odrekla. Ne moremo spoznati, zakaj da bi bil ta klic zoper papeštvo na svojem mestu. Katolikov dogma o nezmotljivosti papeža vendar ni kaj takega, da bi moglo protestantsko samozavest obtežiti. Ako se papež Leon XIII. o reformi tako izrazi, kakor so to storili njegovi predniki in bodo storili tudi njegovi nasledniki, vendar to dejanskih razmer ne spremeni. Protestantski duh je zadovoljen, da so razmere take, kakršne so dejansko. „Protestanten-Verein“ graja cerkveno-politično spravo, pa vendar trdi, da hoče s katoliki v miru živeti; a to dvoje si je v nasprotju, ako povdarjajo posebno to, v čemur se razločijo. Država ali sploh občina, v kateri je dvoje veroizpovedanj, mora tako ravnana biti, da so spoznavalci obeh zadovoljni in da z enakim veseljem delajo za narodne namene. Prav cerkveno-politična sprava, ki je iz postavodajalstva izpustila to, kar so katoliki imeli za obteženje vesti, je hotela obema vstreči. Kaj pa hočemo reči, ako sedaj protestantje pravijo, da je ta korak bil osodepoln in sporazumljen z rimo-katoliško cerkvijo smatrajo tako, kakor, da bi se bilo protestantski cerkvi varstvo odtegnilo. In tako govori društvo, ki se zлага z načeli stranke, ki ima svojo poglobitno nalogo v tem, da razvija narodno misel. Sedaj pa hoče nemir napraviti v verskih rečeh. Našega naroda ne more biti, da bi se v notranje cerkvene reči vtikal, zato tudi sedaj prepuščamo v to poklicanem organom evangelijske cerkve, da to reč ravnajo z evangelijsko zvezo. Mi hočemo povdarjati le svoje stališče nasproti izjavam „Protest.-Ver.“, ki meri na to, da bi se mir med veroizpovedanji zopet kalil in motil. „Nordd. Allg. Ztg.“ govori tako, kakor da bi bila cerkveno-poli-

tična sprava že dovršena, pa je vendar še tolike za poravnati. Sicer bi pa želeli, da bi bila „Nordd. Allg. Ztg.“, ki je na pol uraden list, priznala to pred kakimi desetimi leti, ne bi bili potem katolikov smatrali, kakor ljudi, državi nevarnih, kteri se morajo v imenu postave preganjati in v njih notraujih verskih rečeh nadzorovati. Saj ravno na Pruskem imajo v tej reči dovolj skušnje. Sedanji ravno po večem končani kulturni boj ni bil prvi (opomnimo le na Kolinski boj pred 45 leti). Gotovo vsaka vlada v vsaki državi s katoliško lahko v prijaznosti živi, če le ima sama dobro voljo ter boja sama ne spravlja na dan.

Levičarski liberalci mnogo govore in časnikarijo od bližnje evropske vojske. Kako prazne so sanjarije o bodoči veliki evropski vojski, je v tem trenutku najboljši dokaz *ministrski shod v Kisingen-u*. Ta shod ne pomeni nič posebnega, prav brez nič pa tudi ni! Že več let zaporedoma snideta se ob tem času avstrijski in nemški cesar, kterima se je tu pa tam včasih tudi še Rus pridružil. Da so se poleg lovskega pogovora tudi o varnosti v sedanji Evropi in o branitvi miru pogovarjali, je dokaz prav to, da se je mir v obče do danes ohranil. Takoj na to, ko so se vladarji med seboj pomenili, sešli so se navadno kanclerji, da so tudi oni določili pot svojim korakom. Prav ta pomen ima sedanji shod v Kisingenu. Kakor čujemo, prišel bode pozneje tudi ruski kancler Giers tjekaj, kar je izvestno živ dokaz, da je Rusom na ohranjenju dobrih razmer med Rusi in Nemci veliko ležeče. Tu imamo tri velesile Avstrijo, Nemčijo in Rusijo. Nemčija je prijateljica z nami in prijateljica z Rusi; če je resnično, da so prijatelji naših prijateljev tudi naši prijatelji, si moramo pač tudi mi z Rusi jako dobro biti, vsaj tolikanj dobri, da si ne bomo v bližnji bodočnosti z orožjem nasproti stali, kakor se nemško-liberalci nadjajo.

Drugi dokaz dobrih razmer in prijateljskega položaja med *Avstrijo* in *Rusijo* je potovanje nadvojvode Karola Ludovika na Rusko v Petrov Dvor. Odpeljal se bo tjekaj pojutranjem s svojo soprogo. Tisti, ki bi na vsak način radi imeli, da bi se politična struna med nami in Rusi tako napela, da bi prej ko prej počila, pravijo, da tako potovanje nima nobene posebne veljave, ker se ne bo iz drage volje temveč na povabilo ruskega cara, toraj le iz nekake prisiljene uljudnosti pričelo in izvršilo. Naj bo temu že kakor rado, toliko je izvestno, da če bi ruski car ne bil prav dobro prepričan, da ima na Dunaji dobre prijatelje v cesarski družini, kjer se bo njegovo povabilo z radostjo sprejelo, bi ga niti pošiljal ne bil. Popotovanje nadvojvode Karola Ludovika torej jasno kaže, da so prijateljske razmere med Avstrijo in Rusijo še vedno prav dobre. S tem je vničena tudi trditve tistih, ki pravijo, da se je naš cesar že naveličal trocarske zveze in si dvocarske želi. To ni družega nego gola napačna kombinacija, ktera bo po potovanju nadvojvode Karola Ludovika takoj razpadla. Avstriji kakor Rusiji je na ohranjenju medsobojnega prijateljstva prav veliko ležeče in liberalnim Nemcem na ljubo si to izvestno ne bode krhalo.

Volitve v splošno svetovalstvo (Generalrath) na *Francoskem* bodo 1. avgusta. Vlada skrbi, da bi tu in tam ne propadla, zato se trudi na vse kriplje. Med drugim je tudi prefektom ukazala, da naj zapišejo vse tiste uradnike, kteri se jim sumljivi zdé, da jih bode takoj mogla odstaviti. Vsak uradnik mora odstavljen biti, ako ga zatoži tak, ki mu službo zavidava. Ali bode pa to na korist vladajoči sistemi? Bode li to republiko vtrdilo? Nezadovoljnih uradnikov bode potem čezdalje več. Preostro se rado skrha. — Nasvèt je bil stavljen, naj se podere zid pri trdnjavi med Auteuil in Saint-Denis. A brambini odsek je zavrgel ta nasvèt; med 17 sta glasovala za to le general Boulanger in Haussier. — Član poslaniške zbornice, žid Naquet, pripoveduje

V.

Zjutraj se prebudi čevljar. Otroci so še spali; žena je bila odšla v sosedstvo, da si izposodi kruha; tujec je sedel že na klopi in gledal gori. Njegov pogled je bil še bolj prijazen nego li včeraj.

Čevljar ga nagovori: „Dragi bratec, želodec potrebuje kruha, a telo obleke, zato nam je treba delati. Kakšno rokodelstvo znaš ti?“

„Ne razumim nobenega.“

Čevljar se začudi in pravi: „Ej, ako kdo hoče delati, ta se hitro nauči vse.“

„I seveda, tudi jaz hočem delati.“

„Kako ti je ime?“

„Mihel.“

„No Mihel, ker nočeš nam povedati kaj o svojih odnošajih, boš moral vendar kaj delati, da se braniš.“

„Pokaži mi samo, kaj naj delam.“

Na to vzame čevljar drete, ovije jo okoli prsta in ga začne učiti.

„To delo ni težko.“

In Mihel je pazil pozorno; potem ovije tudi on dreto okoli prsta in začne; nit je vpeljal v iglo, a

čevljar mu je pokazal, kako se šiva. Mihel je to precej zapopadel in razumel. Četrty dan je delal že tako spretno, kakor da ni nikdar nič drugega delal, nego samo vedno čevlje šival. Bil je posebno priden, ter je malo jedel in malo govoril; smejal in šalil se ni nikdar. Samo enkrat se je nasmehnil in to takrat, ko ga je čevljarica poklicala, naj gre večerjat.

VI.

Pretekli je dan za dnevom, teden za tednom, a Mihel je delal že celo leto pri čevljarju. Čevljar je prišel zaradi svojega dela na dober glas, kajti nobeden ni tako dobro delal kakor on, tako da je imel naročil od vseh strani. Nekega zimskega dne je sedel on z Mihelom pri svojem delu, ko h krati pred hišo postoji trojka z grilei, t. j. trovprežne sani. En sluga skoči hitro, da pomore iziti gospodu, ki je bil zavrt v bundi. On se podá naravnost v hišo in po stopnicah pride v sobo. Bil je to debeluh, da je mogel komaj skoz vrata v sobo. Ko se je gospod vsedel na klop, pozdravi ga čevljar. Še nikdar ni videl takšnega in tolikega človeka. Ko je odložil bundo vpraša: „Kdo je tukaj mojster?“

Čevljar odgovori: „Jaz vaša milost!“

Gospod zavpije: „He, Jedka, donesi sem kožo!“

Sluga pohiti in prinese zavitek; gospod mu ga vzame, postavi na mizo in zapové slugi: „Odveži ga!“ Na to pokaže s prstom robo in reče: „Zdaj pazi, čevljar, vidiš li to robo?“

„Na službo, vaša milost!“

„Pa jeli ti tudi razumiš, kakšna je ta robo?“

Čevljar jo potiplje in pravi: „Dobra robo!“ . . .

„Dobra robo, to verujem, takšne ti še nisi videl.“

Krasna ti je ta robo, stane me dvajset rubljev.“

Čevljar se začudi in reče: „Da, odkod bi mi vzeli takšno robo?“

„No, moreš li mi iz nje narediti en par čevljev?“

„To morem, vaša milost!“

Ali gospod mu pravi: „Pomisli za koga delaš!“

Ne potrajajo li ti čevlji celo leto, pa ako se razparajo ali zvrnejo, te bodem dal zapreti; potrajajo pa celo leto, toraj dobiš od mene deset rubljev.“

Čevljar je na to zgubil pogum in ni vedel, mar li bi delo prevzel ali ne; pa Mihel mu prišapne: „Samo vzemi, jaz jih bodem šival!“

Čevljar je vbogal in prevzel delo. Gospod zapové svojem slugi, da mu sezuje levo nogo, ktero steguje in reče: „Vmeri mi dobro!“

ves razjarjen v „Voltaire“-ju, da na gimnaziji v Tourcoing-u (pri Lille) gojenci zjutraj in zvečer skupaj molijo in so tudi vsako nedeljo pri sv. maši, v veri podučuje jih duhoven, ki stanuje tam. Temu pa odgovarja drug list, sicer tudi liberalne barve: Ako se to zgodi, kar Naquet zahteva, bi se množila le prosta katoliška liceja, ker brezverskih učencev po vseh licejih na Francoskem ni mnogo, a še ti so samo v Parizu, po deželi jih ni, in bi potem stariši, tudi liberalni, raje pošiljali svoje otroke v katoliške proste šole, kakor v brezverske državne. Ako bi se po državnih licejih odpravilo versko podučevanje, bodo zginili tudi učenci, ker matere se še vendar-le vere držé.

Srbska skupščina je 23. t. m. rešila adresno debato. Bila je adresa večine, a tudi manjšine. Prva je opisovala prestolni govor, zadnja je pa obsegala program radikalne stranke in je postavila stališče te stranke v prvo vrsto. Debata je trajala pet ur in adresa večine je bila sprejeta z 82 glasovi zoper 37. Šest poslancev se je zdržalo glasovanja. Poslanci predstavili so se skupno kralju, ki je adreso milostljivo sprejel in se zahvalil za toliko domoljubje in vdaust. Skupščina obljublja kralja podpirati v njegovem prizadevanju za napredek in blagostanje naroda in se mu zahvaljuje za tako modro in odločno postopanje v zadnji vojski, ki se iz političnih ozirov sicer ni mogla dokončati, ali je vendar deloma zajezila propagando izkoristenja na balkanskem polotoku. Narod pa bode, kakor do sedaj, vedno pripravljen, braniti državne interese proti enostranskemu premikanju ravnotežja na balkanskem polotoku. Adresa povdarja prijaznost s sosednimi državami ter sklepa navdušeno: „Živel kralj Milan I.! Živela kraljeva družina!“

Izvirni dopisi.

Iz Zagorja, 26. julija. Ko je preč. g. kanonik dr. Klofutar na Belo nedeljo govoril o pomenu svetiljnika, darovali so namreč tukajšnji steklarji Zagorski cerkvi prekrasen svetiljnik (luster), kteremu bi para zastoj iskali, izrekel je govornik upanje, da bode v prihodnjem že raz nove lece oznanoval vernikom besedo božjo. In res včeraj se je želja spolnila; blagoslovljala se je namreč nova pridišnica, ktero je izdelal gosp. Štefan Čadež iz Dupelj na Gorenjskem.

Po blagoslovljenji stopi gosp. kanonik na pridišnico in govori mnogobrojnim zbranim vernikom prelepe besede (dasiravno je bila vročina nestrpljiva) o posebnem pomenu, ki ga ima pridišnica in tudi stopnice.

Po govoru imel je gosp. govornik peto mašo z asistenco.

Čuditi se moramo požrtvovalnosti, pa tudi krepkosti prečast. g. kanonika, da je po vtudljivem govoru še peto sv. mašo opravljal, kar vse je prav do poludne trpelo, kar v taki vročini ni malenkost.

Danes moram še nekaj povedati. Z blagoslovljenjem lece bilo je združeno godovanje g. župnika Jakoba Grosa. Veliko in malo vošilo je prisrčno svojemu dušnemu pastirju dolgo življenje ter dušni in večni blagov.

Imeli smo pa letos redkega, a ljubega gosta, župnikovega brata iz daljne Amerike, ki je prišel obiskat svojo domovino, preč. g. patra Severina

Čevljar mu izmeri nogo na dlako, a gospod ga opomni: „Pazi, da golenice ne bodo preozke.“ Tujee se ozre za tim po družini v sobi, pa ko zapazi Mihelna, vpraša: „A kdo je ta?“

„To je moj pomočnik, ki bo čevlje šival.“

„Ali pazi“, reče gospod Mihelnu, „da jih dobro sešiješ, da jih bom mogel celo leto nositi.“ Tudi čevljar pogleda zdaj Mihelna, ki je stal v kotu za gospodom, pa se smejal.

„Bedak, kaj se tukaj smejaš? Pazi rajše, da mi čevlje o pravem času zgotoviš!“ pokara ga gospod.

Mihel odgovori: „Bodo že o pravem času narejeni!“

Gospod obuje spet svoj čevlji, zagrne se v bundo in odide. Ali pri vratih je pozabil prigniti se, pa se udari z glavo o podboj; zmerjaje izide iz hiše, se vsede v sani ter odpelje dalje.

„Čuden li je ta človek“, reče zdaj čevljar.

Žena mu reče: „Lahko mu je biti tako čvrstemu in jakemu, kajti ti ljudje v obilnosti živé; saj se še na takšnega velikana smrt ne upa.“

(Dalje prih.)

Grosa, O. S. B., generalnega vikarja. Da je bil navzoč tukajšnji nadučitelj, g. Peter Gros, brat onih dveh, se tako ume. Trije bratje, vsi srečni, vsi za blagor bližnjega vneti, so bili tu združeni. Res prelep dan, ki se le redko kedaj na svetu primeri!

In kako je veselilo g. kanonika, dr. Klofutarja, dva brata, nekdanja učenca svoja, videti tako srečna duhovna pastirja! Posebno je zadovoljilo g. doktorja, da niso bili le trije v zvezi, ampak so bili štirje Tržičani skupaj! Redek primerljaj v starih dneh!

Zamislil sem se — pri sreči in veselji srečnih v Zagorji ter mislil: „Eccc quam bonum et jucundum, habitare fratres in unum!“ Tak dan se ne povrne na zemlji več.

Iz Radovljiskega političnega okraja, 25. julija. (Vprašanje do slavnega deželnega odbora kranjskega.) Postava, zadevajoča ubožne blagajnice, po kateri preide ubožni denar iz župnijskega oskrbovanja županom v roke, sprejela se je v našem deželnem zboru in jo je presvitli cesar tudi potrdil. To je znano. Resnica je pa tudi, da se dejansko to še ni izvršilo po vsi deželi, ker še niso povsod došli dotični izročilni ukazi.

Vkljub temu pa mi je znan slučaj, da je sl. deželni odbor poslal neko zapuščinsko svoto naravnost županu; župnijsko oskrbnništvo ubožne blagajnice pa je še le dolgo potem to reč izvedelo, — toda ne po uradnem potu. Na ta način je ubožna blagajnica v tem slučaju razdeljena v dvojno oskrbnništvo.

Po vsem tem bi bilo umestno in zanimivo, ko bi blagovolil slavni deželni odbor kranjski to zadevo javno pojasniti. *)

Od Sv. Križa tik Slatine, 26. julija. V nedeljo, 25. t. m., imelo je tukajšno „katoliško politično društvo“ zborovanje, o kateri priliki se je prečast. gosp. dr. Lav. Gregorec kot kandidat za državni zbor predstavil. Zbralo se je bilo lepo število mož Rogaškega in Smarskega okraja; nekaj tudi tujih gostov.

Gospod kandidat je v jedrnatih besedi razlagal dolžnosti poslanca gledé kmetskega stanú, gledé narodnosti in politike. Živo odobravanje in pa nekatere interpelacije na g. kandidata kazale so, da je ljudstvo govornika umelo, in da se tudi za politične stvari zanima.

Predlog, da se prečast. gosp. dr. Gregorec za kandidata in naslednika nepozabljivega Raiča postavi, bil je enoglasno sprejet. Da smo dobro vkrenili, kaže nam brzovjaka, ktero smo dobili iz Št. Lenarta v Slov. Goricah:

„Volilec Št. Lenartskega okraja so z vami, in kličejo: Živio naš državni poslanec gospod dr. Gregorec!“

Z „živio“-klici na g. kandidata, lepo Avstrijo in našega vladarja se je potem zborovanje, ktero je blizo dve uri trajalo, zaključilo.

Mi smemo trditi, da smo si izbrali izvrstnega zastopnika, zares skušenega vojšaka, ki je že premnogokrat pokazal, da zná naše svetinje braniti. Ker je tudi Ptuj za g. kandidata in Ljutomeriški okraj, mislimo, da bo tudi Ormuž, potem bode izvolitev najbrž enoglasna. Živio naš kandidat!

Trgovinska in obrtna zbornica.

Dne 23. februarja t. l. imela je trgovinska in obrtna zbornica za Kranjsko redno sejo, pri kateri so bili navzočni: Predsednik g. Josip Kušar, vladni zastopnik e. k. dvorni svetnik g. Rudolf grof Chorinsky, zborniki gg.: Ivan Baumgartner, Ivan Dogan, Oroslav Dolenc, Jan. Nep. Horak, (podpredsednik), Franc Hren, Vekoslav Jenko, Anton Klein, Franc Kollmann, Franc Omerso, Mihael Pakič, Ivan Perdan, Vaso Petričič, Josip Ribič, Franc Ksav. Souvan in Jarnej Žitnik.

Gosp. predsednik konstatuje sklepčnost zbornice, otvori sejo ter imenuje overovateljema zapisnika današnje seje gg. Ivana Baumgartnerja in Frana Ksav. Souvana.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

*) Nekoliko vam zamoremo takoj pojasniti. Deželni zbor je postavlo sklenil; potrjeno postavlo izpeljati pa je delo političnih uradov. Tu pa se godi, kakor povsod: tu se izvrši prej, tam poznej. Deželni odbor je toraj prav ravnal, da je zapuščinsko svoto županu poslal, kjer bi imelo ubožno oskrbnništvo že biti.

II. Vrší se volitev zborničnega predsednika in podpredsednika. Predsedstvo prevzame podpredsednik g. Jan. Nep. Horak ter prečíta § 13 zakona z dne 19. junija 1868, drž. zak. št. 85, po katerem ima vsaka trgovinska in obrtna zbornica v prvi seji vsakega leta iz svoje srede z glasovnicami voliti predsednika in podpredsednika.

Za glasošteveca (skrutatorja) naprosi gg. Ivana Baumgartnerja in Frana Omerso.

Pri volitvi predsednika oddanih je bilo 15 listkov, od katerih se jih je 14 glasilo na dozdanjega predsednika g. Josipa Kušarja in 1 na g. V. Petričiča.

Po izvolitvi se zopet izvoljeni predsednik zahvali za vnovič mu izkazano zaupanje ter izjavlja, da hoče prevzeti težavno ta posel, če nj. ekscelenca gospod trgovinski minister blagovoli potrditi to izvolitev.

Gosp. predsednik prevzame zopet prvosedstvo in prične se volitev podpredsednika. Volitve udeležili so se vsi zborniki in izvoljen je bil s 15 glasovi dozdanski podpredsednik g. Jan. Nep. Horak, 1 glas dobil je g. M. Pakič.

Zopet izvoljeni podpredsednik g. J. N. Horak izjavlja, da prevzame izvolitev ter obeta pò možnosti delati v prosep zbornice ter vestno spolnovati svoje dolžnosti.

Zbornica z zadovoljstvom vzame obe izjavi v znanje.

III. Gospod zbor. svetnik Iv. Baumgartner poroča o dopisu društva „Donau“ na Dunaji z dne 23. januarja 1886. Dopis ta slóve: „Vlansko leto vršil se je v Bruselji pod državnim posredovanjem mednarodni brodarstveni shod, kteremu je bil namen, vprašanje o vodnih cestah z znanstvenega in tudi praktičnega stališča razmotrivati in pospeševati.“

Ta namen skušalo se je v Bruselji doseči s predavanji in razgovori, kakor tudi s tem, da so se ogledale belgijske vodne poti in tu se je ukrenilo, naj se naprava mednarodnega brodarstvenega shoda stalno ohrani ter skuša praktično koristiti s tem, da se obdobjno menjajoče shaja na raznih krajih.

Kot zbirališče za drugi shod, kteri se ima vršiti v mesecu juniju t. l., se je izvolil Dunaj, potem ko je predsednik in delegiranec društva „Donau“ in društva „Elbe“, g. državni poslanec dr. Russ dobil blagovoljno pritrdilo dunajskega mestnega zastopstva; dunajskemu društvu „Donau“ naložila se je skrb za priprave za drugi shod

Izpolnjujoč to dano mu nalogo sestavlja društvo „Donau“ organizacijsko komisijo, kteri se predlagajo znanstvena vprašanja, o kterih se ima vršiti razgovor pri letošnjem shodu, kakor tudi poročevalci iz domačih in tujih dežel za ta vprašanja, kteri bode naloga, vse storiti, da se shod tako konča, kakor ugaja časti avstrijske države in pomenu Dunajskega mesta, in ta komisija ima pravico, izvrševalnemu odboru naročiti izvedbo njenih ukrepov.

Odbor podpisanega društva je za zdaj vzela naslednje štiri točke v pretres:

1. Znanstveni pomen vodnih potov v notranjih vodah;
2. normalni profili (pravilni navpični preseki) za prekope in obmer gradenj na umetnih vodnih potih v notranjih vodah;
3. organizacija brodarstvenega prometa v notranjih vodah;
4. grajenje morskih prekopov.

Po shodu se bode članom ponudila prilika, napraviti znanstveno vožnjo v strugi uravnane Dunava pri Dunaji, potem od Linca na Dunaj in od Dunaja do Železnih Vrat (Turn-Severin).

Z ozirom na važnost vprašanj, s kterimi se bode bavil ta mednarodni shod, kteri imajo v zdajšnjem času posebno za Avstrijo popolen pomen, smatra si podpisano društvo za svojo dolžnost, skrbeti za to, da bi bilo delovanje shoda kolikor možno uspešno, kar pa je po njegovem mnenju le tedaj možno, če vsi poklicani podpirajo to podjetje.

Iz podobnih ozirov so se pri prvem brodarstvenem shodu v Bruselji 1885. l. udeležili kraljeva belgijska vlada kakor tudi vsa druga pri tem interesovana tamošnja oblastva in korporacije po svojih deligirancih njegovih del in v nadeji, da se visoka e. k. avstrijska vlada in e. k. oblastva, kakor tudi avtonomne korporacije ne bodo nič manj udeleževale se pretresavanja vprašanja, kteri so za naš gospodarstveni položaj za mnogo važnejša nego za Belgijo z njenimi prostranimi morskimi obalmi, obrača se podpisano društvo do imenovanih visokih oblastev in združen z vabilom, naj bi se blagovolila po delegirancih udeležiti del gori omenjene organizacijske komisije za II. mednarodni brodarstveni shod ter

si torej dovoljuje staviti do slavne trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani ponižno prošnjo, da si tudi ona izbere delegirance ter o izvršeni volitvi izvoli obvestiti podpisano društvo.

Gosp. poročevalec predlaga, naj se zbornica v tej zadevi sporazume z deželnim odborom in mestnim magistratom, da se skupno izvoli jeden poslanec v omenjeno komisijo.

Gos. zbor. svetnik V. Petričič poudarja važnost te komisije ter v toplih besedah priporoča, naj bi vsaj jeden odposlanec, izvoljen od vseh treh omenjenih zastopstev udeležil se pri tej komisiji.

Pri glasovanju se sprejme odsekov predlog.
(Dalje prih.)

Domače novice.

(Razpisana) je služba sekundarnega zdravnika v tukajšnji deželni bolnišnici proti 400 gld. letnega adjutuma, s posebno nagrado 150 gld. za službovanje pri blaznih in pa prosto stanovanje. Poleg tega sekundarni zdravnik tudi še 35 gld. za kurjavo in 7 gld. 20 kr. za svečavo na leto potegne. Služba se bo oddala za dve leti v prvi vrsti kakemu doktorju zdravilstva, če teh ne bo, pa tudi kakemu absolviranemu medicincu. Zahteva se znanje kakega slovanskega jezika.

(Nesnaga v Ljubljani.) Predvčeranjem dopoldne proti 1/2 11. uri priplaval je po Ljubljani od močvirja semkaj cel goveji vamp; smrdel je pa že na daleč, kakor kuga! Kako je prišel ta vamp v vodo in kje, nam ni znano, prosili bi pa vendar-le, da naj se v tem času taka mrhovina ne meče v Ljubljano, temveč naj se rajši pokopava. Skrb za javno zdravje že to zahteva.

(Koča za hribolazce) na Grintovcu ostane do 20. septembra došlim gostom odprta. Novi stražnik ondi imenuje se Janez Lučovnik.

(Že zopet — uš!) Iz „Slov. Naroda“ poberemo sledečo jako pomenljivo novico: Kmetijska podružnica v Brežicah naznanila je v Gradec, da v ondotnem okraju vsa koruza hira in usiha, ker jo izpodjedajo neke male živalice. Ta živalica, na Štajarskem tako malo poznana, kakor še pred nekoliko leti filoksera, je koruzna uš (Aphis Zeae Maidis — Maiswurzellaus). Doslej opazovala se je na Francoskem, Italijanskem, Dolenje-Avstrijskem in Kranjskem, kjer je napravila veliko škodo. Kjer se je koruzna uš zaplodila, se takoj na koruzi pozná, kajti slednja prične rumeneti, hirati in ostane neplodna (ne požene stržev). Na Štajarskem prikazala se je koruzna uš prvič 1877. leta pri Cmureku in pri Radgoni. — Koruzna uš nahaja se okoli koruznih korenin. Ako se v okuženi njivi izruje koruza, ki nima niti strža, niti cvetja, in otrse zemlja, vidi se s prostim očesom okoli korenin veliko vijoličastih in rumenih okroglih ušij, z drobnogledom se tudi vidijo drobna jajčica tega škodljivca. Sredstva proti koruzni uši doslej ni družega, kakor da se koruza poruže in korenine požgó. Če pojde še dolgo v tej meri dalje in se konečno še drugej na kaki drugi rastlini kaj takega zapazi, si bo sedanji vek dal lahko za epiteton ornans „ušivi vek“!

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Za provizorja k sv. Jakobu v Slov. Goricah gre č. g. Anton Inkret, kaplan pri sv. Jurji na Sčavnici, na mesto č. g. J. Marzidovška, ki je imenovan za aktivnega vojaškega kaplana. Prestavljen je č. g. kaplan Franc Salomon iz Koč v Št. Jurij na Sčavnico. Za malega kaplana v Koče gre novoposvečenec č. g. J. Zadravec.

(Nemških postrežnic) potrebujejo v Slatinskih kopelih na Štajarskem. Ker pa takošne ondi ne rastejo, ptujih pa, ne vem ali ne marajo, ali pa dobiti ne morejo, sklenili so napraviti nemško dekliško šolo, kjer se bodo iz slovenskih učenk polagoma izgojevale nemške kopelične postrežnice. Radovedni smo že od sile, ali se bodo v onej šoli še kaj drugega učile, kakor le samo „tajč“ in pa postrežbo, kakorne je v kopelih potreba.

(Kolera.) Iz Sapijan v Čičariji, kjer je prva postaja onstran kranjske meje na Reški železnici, je naznanjen v Št. Peter prvi slučaj kolere. Zbolela je neka kmetica. Govori se, da v mestih kolera ponehuje, tembolj pa se razširja po deželi, zlasti med delavci na novi železnici v Herpeljsb.

Poziv

gospodom udom akad. podružnice Graške družbe sv. Cirila in Metoda!

Podpisani odbor imenovane podružnice pozivlja gospode člane in ostale slovenske velikošolce, ki so se vrnili zopet v ljubljeno domovino, da nabirajo v svojih krajih prepotrebemu društvu društvenikov in prirejajo po mogočnosti s pomočjo rodoljubov, domačih podružnic in drugih narodnih društev raznovrstne zabave družbi v korist! Nabrani doneski in čisti dohodki oddajo naj se ali dotični podružnici ali pa družbinemu blagajniku, g. dr. J. Vošnjaku v Ljubljani.

Rojaki! posnemajmo v tem oziru brate Čehe, ne štedimo truda, kjer gre za probujenje in varovanje narodnosti in povzdigo narodne šole in prosvete, saj si s tem pridobimo najlepše plačilo: naroda hvaležnost!

Za odbor:

Anton Rogina,
t. č. predsednik.

Josip Blaž,
t. č. zapisnikar.

Telegrami.

Trst, 26. julija. V poslednjih 24. urah zbolelo je 9 oseb za kolero, 2 sta pa umrli.

Reka, 26. julija. V poslednjih 24. urah zboleli so trije za kolero, umrl pa 1.

Amsterdam, 27. julija. V nedeljo in v teku ponedeljka nastali so tukaj zaradi prepovedanih narodnih veselic veliki izgredi, pri katerih so rogovileži večkrat barikade postavili, da so se za nje skrivali. Vojaki so morali streljati na ustaše in je do sedaj 14 mrtvih in 34 ranjenih civilnih oseb. Vojakov sta ranjena dva, redarjev pa 40. Rogovilenje je trajalo do 1. ure po noči. Danes zjutraj so se zopet pričeli zbirati.

London, 26. julija. Salisbury jel je sestavljati kabinet. Hartington ne vstopi, tudi ne ko bi postal prvi minister!!

Umrli so:

24. julija. Jozefa Moser, usmiljena sestra, 48 let, Kravja dolina št. 11, jetika. — Antonija Kapelj, delavčeva hči, 1 leto, Poljanski trg št. 5, katar v črevesu. — Neža Kavčič, delavka, 67 let, sv. Martina cesta št. 11, kap.

V bolnišnici:

23. julija. Jožef Ferjan, dninar, 45 let, otrpnjenjo črevesa.

Tuji.

25. julija.

Pri **Maliču**: Franc Sirobl, e. k. podpolkovnik, z Dunaja. — Scham, Handlirsch, Herling, Leidmaier, Petermühl in Belina, trgovci, z Dunaja. — Dr. Alois Winkler, odvetnik, iz Dunajskega Novega mesta. — Edvard Markus, nadzornik, iz Balzana. — E. Zuppinger, inženir, iz Leobersdorfa. — M. Gasparovič, potovalec, iz Baresa.

Pri **Stonu**: J. Böhm, potovalec, iz Hamburga. — Jakob in Schmidt, potovalca, z Dunaja. — Bela Mousch, pot-

valec, iz Budapeče. — Karl pl. Tabaldy, s soprogo, iz Arada. — Julius Weiss, potovalec, iz Pešuha. — Dr. Gregorec, kanonik, iz Nove cerkve. — Grofinja Barbo-Valai, posestnica, z družino, z Dolenjskga. — A. pl. Wachter, e. k. stotnik, iz Bleda. — Anton Venus, e. k. stotnik, iz Ljubljane. — F. Weber, zasebnik, z družino, iz Reke. — Schöpker, e. k. poročnik mornarice, iz Pulja.

Pri **Tavčarji**: Wagner in Zettler, zasebnika, iz Kamenic. — Pavel Puppo, trgovec, iz Linea. — F. Piccoli, komisijonar, s soprogo, iz Trsta. — Jul. Altnagel, zasebnik, z družino, iz Lipskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		arokomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		733.04	+18.8	brez. v.	oblačno	0.00
24. 2. u. pop.		731.53	+30.5	sl. zap.	sk. jasno	
9. u. zveč.		731.40	+23.0	sl. zap.	jasno	

Zjutraj megla, jako vroč in jasan dan. Srednja temperatura 24.1° C. za 4.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

27. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 25 kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 95 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	119 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 95 "
Akcije avstr.-ogorske banke	873 " — "
Kreditne akcije	281 " — "
London	126 " — "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " — "
Ces. cekini	5 " 92 "
Nemške marke	61 " 85 "

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigo-tržnicah knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebito za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S pojasnili izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pól v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseza vse poljedelske postave in ukaze za Kranjsko: postavo za tišje varstvo, pokončavanje mrlesov, poljsko varstvo, za pokončavanje predence, v obrambo ribarenja itd., s primernimi prirodoslovnimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priložne razprave o „tišjem varstvu“, „predencih“, „umnem ribarstvu“, „trtni uši“ ita. obsejajo mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določbe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeli, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gledé teh postav smo dozdaj pogrešali, bode ta knjiga istinito odpomožila živji potrebi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo s poljedelstvom, osebito pa večletiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr et Fed. Bamberg
knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Ravnokar izišla je pri

Leonu Woerlu na Dunaji

književna novost

Don Quixote und Sancho Pansa

auf dem liberalen Parnasse.

Der Herren Anastasius Grün und v. Bauernfeld Fanfaronaden in Politik und Religion, nach Erfahrung und Verdienst gewürdigt von

Sebastian Brunner

oblika klasikov 200 strani gold. 1 — s poštnino vred gold. 1.05

Ta spomenik razpravlja v sarkastičnem in perečem jeziku, kakoršen je le slavnemu Brunnerju lasten, logiko obeh pesnikov, ki sta prostost opevala, na podlagi njunih dejanj. Z nepreosljivo temeljitostjo pisatelj dokazuje, koliko so fraze in zasramovanja vere in politike obeh slobodnjaških prenapetežev vredne, ob enem pa navaja sam take nauke, ki ne bodo zgrešili svojega pota celó pri največjih prenapetežih: à la Grün. Vsa tvarina se razpravlja v 76 poglavjih in bode vse tiste jako zanimala, ki imajo ali čitajo Grünove spise. Knjiga bode tem zanimivejša za berilo, ker je deloma v verzih pisana in je nadaljevalen zvezek „Hau- und Bausteine“ ravno tega pisatelja.

Dobiva se v Ljubljani

(3)

v **Katoliški Bukvarni.**